Dziesiąta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Lublana (Słowenia), 30 lipca – 3 sierpnia 2012

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. Kolejność słów to OSV (O: dopełnienie, S: podmiot, V: czasownik), NA (N: rzeczownik, A: przymiotnik).

 $A \rightarrow V$ ('sprawiać, że A'): A-man.

 $V \rightarrow A$:

V	'który zawsze jest Vn'	'który zawsze V N'
-n	-l-muŋa	Nl-ŋay-muŋa
-րս	-y-muŋa	Nnay-muŋa

Każdy rzeczownik poprzedzony jest rodzajnikiem:

0	S	
balan	baŋgun	kobiety, niebezpieczne zwierzęta i przedmioty
bayi	baŋgul	mężczyźni, zwierzęta
bala	baŋgu	wszystkie inne rzeczy

Podmiot i określające go przydawki otrzymują końcówkę

- -ngu, jeśli słowo kończy się na samogłoskę i zawiera dwie sylaby;
- -gu, jeśli słowo kończy się na samogłoskę i zawiera więcej niż dwie sylaby;
- -Du, jeśli słowo kończy się na spółgłoskę; D to spółgłoska zwarta, wymawiana przy użyciu tej samej części ust co ostatni dźwięk słowa.
- (a) Konik polny nie jest ani kobietą, ani niebezpiecznym zwierzęciem, ale ma ten sam rodzajnik, więc musi być "starą kobietą" z mitu. Językoznawca myślał, że **bangun bundinju** w przykładzie (14) było błędem.
- (b) 17. balan nalnga bangul numangu guniymunagu bambunman. Ojciec, który zawsze jest poszukiwany, leczy dziewczynkę.
 - 18. **bala diban bilmbalmuŋa baŋgun biŋɨriŋɨu guniŋu.** Jaszczurka szuka kamienia, który zawsze jest pchany.
 - 19. **bayi bargan baŋgul yaraŋgu gubimbuluŋunɟanaymuŋagu banɟan.** Meżczyzna, który zawsze obwinia lekarzy, śledzi walabię.
- (c) 20. Mała walabia patrzy na ważkę.

bayi yirinfila bangul bargandu wurangu buran.

- 21. Ciocia, która zawsze jest śledzona, zgina pióro.
 - bala yila bangun mugunanjagu banjalmunagu waruman.
- 22. Śpiąca pałanka ignoruje głośny hałas. bala muŋga baŋgul midindu ɹagundu ŋaɹin.
- 23. Gąsienica szuka mężczyzny, który zawsze nosi kamienie. bayi yara dibandimbanaymuna bangul bayimbambu gunipu.

Zadanie nr 2.

adam	umbu-ungu		umbu-ungu
1	telu	24	tokapu
2	talu	$48 = 24 \times 2$	$tokapu\ talu$
3	yepoko	$72 = 24 \times 3$	$tokapu\ yepoko$
12	rurepo	$\alpha \neg \beta := (\alpha - 4) + \beta,$	lpha- nga eta
16	malapu	$\alpha \in \{12, 16, 20, 24, 28, 32\},\$	
20	supu	$\beta \in \{1, 2, 3\}$	
24	tokapu	$\gamma + \delta$,	γ δ
28	alapu	$\gamma = 24k, k \in \{1, 2, 3\},\$	
32	polangipu	$9 \le \delta \le 32, \delta \ne 24$	

- (a) $tokapu \ polangipu = 24 + 32 = 56,$ $tokapu \ talu \ rureponga \ telu = 24 \times 2 + 12 \neg 3 = 57,$ $tokapu \ yepoko \ malapunga \ talu = 24 \times 3 + 16 \neg 2 = 86,$ $tokapu \ yepoko \ polangipunga \ telu = 24 \times 3 + 32 \neg 1 = 101.$
- (b) $13 = 16 \neg 1 = malapunga \ telu$, $66 = 24 \times 2 + 20 \neg 2 = tokapu \ talu \ supunga \ talu$, $72 = 24 \times 3 = tokapu \ yepoko$, $76 = 24 \times 2 + 28 = tokapu \ talu \ alapu$, $95 = 24 \times 3 + 24 \neg 3 = tokapu \ yepoko \ tokapunga \ yepoko$.

Zadanie nr 3.

Zadame m 5.										
	1 os. l.p).	1 os.	l.m.	2 (os. l.p).	2 os. l.m.	3 os. l.p.	3 os. l.m.
A	nau-								du-	ditu-
В	natzai	-	gatz	aizki-					zai-	zaizki-
Z	-	$\cdot t$		-gu		-20	u	-zue		-te
		A		В	Z					
ah	aztu	_	o ki	m —	kto		z	apomniał		

	Λ	Ь		
ahaztu	— o kim —		kto	zapomniał
hurbildu		kto	do kogo	zbliżył się
lagundu	komu		kto	pomógł
mintzatu		kto	z kim	rozmawiał
ukitu	kogo		kto	dotknął

(a)

$ahaztu \ ditut$
ahaztu zaizkit
ahaztu zaizu '
$hurbildu\ natzaizue$
$hurbildu\ zait$
$lagundu\ ditugu$
$lagundu\ dituzu$

zapomniałem o nich zapomniałeś o nim zbliżyłem się do was

zapominares o min zbliżyłem się do was zbliżył się do mnie pomogliśmy im pomogłeś im lagundu dute lagundu nauzue mintzatu natzaizu mintzatu gatzaizkizue mintzatu zaizkigu ukitu ditugu ukitu naute pomogli mu pomogliście mi rozmawiałem z tobą rozmawialiśmy z wami rozmawiali z nami dotknęliśmy ich dotknęli mnie

- (b) dotknąłeś mnie ukitu nauzu, zbliżyli się do mnie hurbildu zaizkit.
- (c) lagundu dut pomogłem mu, hurbildu gatzaizkizu zbliżyliśmy się do ciebie.
- (d) zapomniałeś o nim $(ahaztu \ zaizu) ahaztu \ duzu$.

Zadanie nr 4. Zdania mają następującą strukturę: S *paa* V O [O'] (S: podmiot, V: czasownik, O: dopełnienie, O': kolejne dopełnienie).

	dać	nazywać	uderzyć, zabić
0	komu	kogo	kogo
O'	co	czym	czym

Każdy rzeczownik poprzedzony jest rodzajnikiem, którym jest a, jeśli to pierwsze wystąpienie trzeciej osoby w zdaniu, lub bona, w przeciwnym wypadku. Forma zaimków 3 os. l.p. e albo bona jest wybierana w ten sam sposób.

Zaimki osobowe:

	1 os. l.p.	1 os. l.m.	2 os. l.p.	2 os. l.m.	3 os. l.p.	3 os. l.m.
S	enaa	enam	ean	eam	eove	eori
O, O'	anaa		vuan	ameam	e, bona	

- (a) 13. Eam paa ani a overe. Zjedliście kokos.
 - 14. Ean paa tasu a oraoraa bona kae. Uderzyłeś czarownika torbą.
 - 15. *Eove paa tara ameam.* Zobaczył was.
- (b) 16. Daliśmy ci jedzenie. Enam paa hee vuan a taba'ani.
 - 17. Nazwał mnie dzieckiem. Eove paa dao anaa bona beiko.
 - 18. Zabiłem go tym. Enaa paa asun e bona.
 - 19. Czarownik dał rybę chłopcu. A oraoraa paa hee bona visoasi bona iana.

To, co było wspomniane w kontekście, przesuwa się na pierwszą pozycję i przyjmuje rodzajnik \boldsymbol{a} . Jeśli podmiot zaimkowy przesunie się za czasownik, traci początkowe \boldsymbol{e} -. Jeśli przesunięty podmiot jest rzeczownikiem, zachowuje rodzajnik \boldsymbol{a} .

$$\begin{array}{c} \underline{\mathsf{S}}\; paa\; \mathsf{V}\; \mathsf{O}\; [\mathsf{O}'] \to \; \underline{\mathsf{S}}\; paa\; \mathsf{V}\; \mathsf{O}\; [\mathsf{O}'] \\ \mathsf{S}\; paa\; \mathsf{V}\; \underline{\mathsf{O}}\; [\mathsf{O}'] \to \; \underline{\mathsf{O}}\; paa\; \mathsf{V}\; \mathsf{S}\; [\mathsf{O}'] \\ \mathsf{S}\; paa\; \mathsf{V}\; \mathsf{O}\; \underline{\mathsf{O}'} \; \to \; \underline{\mathsf{O}'}\; paa\; \mathsf{V}\; \mathsf{S}\; \mathsf{O} \end{array}$$

- (c) 20. (Dlaczego czarownik się obraził?) Nazwali czarownika kobietą.
 - A oraoraa paa dao ori bona moon.
 - 21. (Dlaczego siekiera jest mokra?) Chłopiec zabił rybę siekiera.
 - A toraara paa asun a visoasi bona iana.

Zadanie nr 5. Kiedy dwa słowa tworzą związek wyrazowy, forma pierwszego słowa podlega następującym zmianom:

To samo dzieje się, gdy tworzy się przymiotnik poprzez podwojenie rzeczownika lub czasownika: $'ele + 'ele \rightarrow 'el'ele$ 'być blisko \times 2 = płytki'.

Kolejność słów to

- ullet $\left[\mathsf{N}_1 \ \mathsf{N}_2 \right]$ $\left(\mathsf{N}_1 \colon \text{wyraz określany}, \ \mathsf{N}_2 \colon \text{przydawka} \right);$
- NA (także w znaczeniu 'ten, kto ma AN': *huag 'el'ele* 'serce + płytki = niecierpliwy');
- \overline{VO} (uzyskany wyraz złożony może być rzeczownikiem lub czasownikiem: $a'\ddot{o}f fau$ 'wyczerpać + rok = koniec roku', $h\ddot{u}l hafu$ 'przewracać + skała = wiać (o huraganie)').
- (a) 'u'u ręka, isu nos, kia szyja, leva włosy, mafa oko, susu pierś, huga serce.
- (b) tiro szkło,
 poga dziura,
 huag lala cierpliwy,
 haf puhraki skała wulkaniczna,
 maf pogi = maf pala ślepy.
- (c) okrągły kalkalu; ciąć koprę 'ol niu; kręcone włosy $leav\ pirpiri$; lepki pulpulu; błyskać rima; śmieci mofa.
- (d) słowo: fäega (albo fäeaga, fäeagu).
 - wyczerpać: a'ofi (albo $a'\ddot{o}fi$, $a'\ddot{o}f\ddot{o}$, $a'\ddot{o}fu$, $a'\ddot{o}f\ddot{u}$, $a'of\ddot{u}$).